

Nr 38.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för löjtnanterna E. V. Ekman och G. O. Friberg samt furiren H. A. Schollin att tillgodoräkna sig viss tjänstetid för placering i lönehänseende; given Stockholms slott den 25 januari 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 januari 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström anför:

Med anledning av hos Kungl. Maj:t gjorda ansökningar, avseende tjänstledighet för vederbörande från innehavande beställning vid armén respektive flygvapnet i och för fullgörande av uppdrag såsom instruktör vid persiska försvarsväsendet, beviljade Kungl. Maj:t nedannämnda beställningshavare viss tjänstledighet för ifrågavarande ändamål, nämligen:

dels, enligt beslut den 23 december 1932 och den 29 december 1933, löjtnanten vid flygvapnet E. V. Ekman under tiden från och med den 1 januari 1933 till och med den 30 september 1934,

dels, enligt beslut den 31 mars och den 7 juli 1933 samt den 11 maj 1934, löjtnanten vid Norra skånska infanteriregementet G. O. Friberg under tiden från och med den 10 juni 1933 till och med den 9 september 1934,

dels ock, enligt beslut den 29 december 1933, furiren vid andra flygkåren H. A. Schollin under en tid av ett år, räknat från och med den 1 januari 1934;

dock med skyldighet för envar av dem att under tjänstledigheten frånträda med innehavande beställning på stat förenade avlöningsförmåner.

Uti särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava Ekman, Friberg och Schollin anhållit, att den av dem fullgjorda tjänstgöringen vid persiska försvarsväsendet måtte, i fråga om Ekman och Friberg, få tillgodoräknas dem för uppflyttning till högre löneklass enligt gällande officersavlöningsreglemente den 20 maj 1927 (nr 170) samt, vad angår Schollin, få tillgodoräknas honom för tillträdande av löneförhöjning enligt gällande manskapsavlöningsreglemente den 11 maj 1928 (nr 128).

Flygstyrelsen har i yttranden den 9 oktober 1934 över Ekmans och Schollins ansökningar anfört, att då ifrågavarande arbete vid persiska försvarsväsendet till art och omfattning torde hava varit minst likvärdigt med det, som åläge vederbörande i hans beställning vid flygvapnet, samt då detsamma dessutom varit av stort värde för höjandet av vederbörandes utbildning och erfarenhet, flygstyrelsen ansåge, att bärande skäl föreläge för ett bifall till ansöknin-garna.

Arméförvaltningens civila departement har i utlåtande den 7 september 1934 över Fribergs ansökan till en början erinrat, hurusom, efter därom av riksdagen lämnade medgivanden (skrivelser nr 222/1925 och nr 132 1929), Kungl. Maj:t genom särskilda beslut den 6 juni 1925 och den 10 maj 1929 medgivit, *dels* de beställningshavare vid armén, vilka fullgjort uppdrag att organisera Persiens gendarmeri, *dels ock* två officerare, som fullgjort viss tjänstgöring vid Finlands försvarsväsende, att för löneklassplacering få räkna sig tillgodo den tid, de för sådant ändamål såsom lönlösa kvarstått i respektive regementen och kårer, respektive åtnjutit tjänstledighet. I anslutning härtill har civila departementet ifrågasatt, huruvida icke Kungl. Maj:t måtte finna skäl föreslå riksdagen medgiva, att för sökandens uppflyttning i löneklass finge såsom tjänstetid tillgodoräknas honom den tid, varunder han åtnjutit tjänstledighet från innehavande beställning för tjänstgöring inom persiska armén.

Försvarsväsendets lönenämnd, som den 22 oktober 1934 avgivit utlåtande över förevarande ansökningar, har därvid anfört följande.

Lönenämnden finge till en början erinra om, att nämnden tidigare i ett flertal fall avgivit yttranden över av militära beställningshavare gjorda ansökningar att såsom tjänstetid få tillgodoräkna tidsperioder, varunder de haft anställning i utländsk krigstjänst. Lönenämnden hade därvid — senast i den 27 november 1928 avgivet utlåtande över ansökningar av ryttmästaren O. Ribbing och kaptenen N. E. Jönnick angående tillgodoräknande för uppflyttning i löneklass av tjänstgöring vid det finska försvarsväsendet — på

anförda skäl hemställt, att Kungl. Maj:t måtte finna ifrågavarande ansökningar icke kunna av Kungl. Maj:t bifallas. Vid sagda ärendens behandling inom lönenämnden hade emellertid två ledamöter anmält från nämndens majoritet avvikande mening och hade för sin del tillstyrkt bifall till berörda ansökningar.

Kungl. Maj:t, som, såvitt lönenämnden hade sig bekant, tidigare lämnat gjorda ansökningar av enahanda innebörd utan bifall, beslöt däremot i anledning av sistberörda ansökningar att i proposition (nr 84) till 1929 års riksdag föreslå riksdagen medgiva, att Ribbing och Jönnick finge för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas den tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från sina beställningar vid krigsmakten för tjänstgöring vid Finlands försvarsväsende. Till stöd härför hade föredragande departementschefen anført, bland annat, att riksdagen vid tvenne särskilda tillfällen med anledning av i ämnet väckta motioner medgivit försvarsväsendet tillhörande personal rätt att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder samtliga löneförmåner frånträts. Sålunda hade riksdagen enligt skrivelse den 2 maj 1924 (nr 121) medgivit, att den personal tillhörande flottan, som deltagit i yachten Fidras världsomsegling, finge för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas viss i skrivelsen närmare angiven tid, varunder tjänstledighet av nämnda anledning åtnjutits. Vidare hade riksdagen enligt skrivelse den 25 maj 1925 (nr 222) medgivit, att de officerare och underofficerare, som fullgjort uppdrag att organisera Persiens gendarmeri och som vore på aktiv stat vid svenska armén, finge i lönehänseende tillgodoräkna sig den tid, de med vederbörligt tillstånd på grund av detta uppdrag såsom lönlösa kvarstått i respektive regementen och kårer.

Kungl. Maj:ts nyssnämnda proposition (nr 84) till 1929 års riksdag hade jämväl av riksdagen bifallits.

Av den sålunda lämnade redogörelsen framginge, att Kungl. Maj:t och riksdagen i fall, jämförliga med dem, varom i nu föreliggande ansökningar vore fråga, intagit en annan ståndpunkt än den, som tidigare företräts av majoriteten inom lönenämnden.

Med anledning härav hade lönenämnden funnit sig icke böra motsätta sig, att proposition i syfte att tillmötesgå de i ansökningarna gjorda yrkandena avlättes till riksdagen.

Vid ärendets behandling inom lönenämnden har en ledamot anmält från nämndens majoritet avvikande mening, i det han för sin del velat avstyrka bifall till de föreliggande ansökningarna.

I 7 § 5 mom. gällande officersavlöningsreglemente upptagen bestämmelse angående rätt för officer att för placering i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder han utfört arbete utom statens tjänst, har icke avseende på sådan tjänstgöring, som med Ekmans och Fribergs ansökningar åsyftas; ej heller lämnar avfattningen av 3 § gällande manskapsavlöningsreglemente stöd för, att den utav Schollin fullgjorda tjänstgöringen utom riket må utgöra förutsättning för tillträdande av löneförhöjning enligt samma reglemente. Vid här angivna förhållanden kunna de föreliggande ansökningarna bifallas först efter det riksdagens medgivande därtill inhämtats.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, har riksdagen tidigare i ett par fall medgivit militära beställningshavare att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder de, med avstående av samtliga löneförmåner,

åtnjutit tjänstledighet från innehavande statstjänst för fullgörande av uppdrag utom riket. Under återopande härav finner jag det skäligt, att den tjänstgöring, som nu ifrågavarande beställningshavare fullgjort utom riket, må räknas dem tillgodo för placering i löneklass respektive för tillträdande av löneförhöjning enligt vederbörligt avlöningsreglemente; och tillstyrker jag alltså, att framställning i sådant syfte avlåtes till riksdagen.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att löjtnanterna vid flygvapnet E. V. Ekman och vid Norra skånska infanteriregementet G. O. Friberg samt furiren vid andra flygkåren H. A. Schollin må för uppflyttning i löneklass respektive tillträdande av löneförhöjning enligt vederbörligt avlöningsreglemente tillgodoräknas tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från innehavande beställning vid krigsmakten för fullgörande av tjänstgöring vid persiska försvarsväsendet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.